

42:n armeijakunnan esikunnan sähkösanoma Suomen aluekomitean sotakollegiolle, 17 (30) tammikuuta 1918.

Tilanne armeijakunnan alueella illalla 10 tammikuuta: valkokaartit edustaen Suomen Senaatin julistuksen mukaan valtiollista organisaatiota - lukuisten meidän joukoillemme Senaatin taholta saapuneiden uhkavaatimusten myötä olla puuttumatta suomalaisten puolueiden poliittiseen taisteluun - ovat ryhtyneet aktiiviseen toimintaan meidän joukkojamme vastaan. Meidän pieniä yksiköitämme ja vartiopaikkojamme Sortavalassa, Joensuussa, Savitaipaleella, Vuoksenniskassa on riisuttu aseista ja ase- ja ammusvarastojamme on kaapattu, mukaanlukien 1 000 puuta [16 000 kg] dynamiittia Vuoksenniskalla; Saimaan laivasto on riisuttu aseista, sen aseistus - 12 konekivääriä, 6000 ammusta kaapattu.

Tammikuun 14. ja 15. päivän aikana, Tsentrobaltin tietojen mukaan, joukkomme Nikolainkaupungissa [Vaasassa] oli riisuttu aseista, viestiyhteydet tuhottu ja kasarmit kaapattu.

Lähellä Viipuria, Säiniön aseman alueella, valko- ja punakaartien välillä tapahtui yhteenotto, rautatie- ja sähkösanomayhteydet Pietariin katkaistiin ajoittain, rautatiesiltoja Korian asemalla (Kouvolan lähellä) ja Karisalmen asemalla (pohjoiseen Viipurista) turmeltiin.

Tammikuun 16. päivän aikana saatiin tieto hyökkäyksestä vartiopaikkaamme vastaan Himangalla (luoteeseen Kokkolasta), yksi sotilas sai surmansa.

Tammikuun 15. päivänä tapahtui yhteenotto Kannuksen asemalla; 16:ntena Kokkolassa, missä oli kuolleita ja haavoittuneita, Pietarsaaren ja Uudenkaarlepyyn tilanne ei ole tiedossa. Seinäjoki ja osa rautatietä etelään on joutunut valkokaartin käsiin, tietoja on valkokaartin ilmestymisestä Lappeenrantaan.

Päämajoituspäälliköksi 42.
Sotakomitean komissaari 42.

[Koneavusteinen käännös, P. Kruhse]

[Красный архив 2 (99) 1940 г.]

Телеграмма штаба 42 армейского корпуса Военной коллегии
областного комитета Финляндии, 30 (17) января 1918 г.2

Обстановка в районе корпуса к вечеру 10 января: в течение 10—13 января белая гвардия, представляющая, по заявлению финляндского Сената, правительственную организацию, в связи с рядом ультимативных требований со стороны Сената о невмешательстве наших войск в политическую борьбу партий Финляндии, перешла к активным действиям против наших войск. Мелкие части и посты наши в Сердоболе, Ионсуу, Савиапале, Вуоксенниска обезоружены и захвачены наши склады оружия и боевых припасов, в том числе 1 000 пуд. динамита в Вуоксенниска; разоружена Сайминская флотилия, захвачено ее орудие— 12 пулеметов, 6000 снарядов.

В течение 14 и 15 января, по сведениям от Центробалта, наши войска в Николайштадте обезоружены; служба связи разгромлена, казармы захвачены.

Около Выборга, в районе ст. Сяиние, произошло столкновение между белой и Красной гвардией, железнодорожная и телеграфная связь с Петроградом периодически прерывалась, железнодорожные мосты у ст. Кория (около Коуволы) и у ст. Карисальмй (севернее Выборга) попорчены.

В течение 16 января получены сведения о нападении на наш пост у Химанка (северо-западнее Гамла— Карлебю), убит один солдат. 15 января произошло столкновение у ст. Каннус; 16-го у Гамла-Карлебю, есть убитые и раненые; судьба Якобштадта и Нью-Карлебю неизвестна. Сейнайоки и часть железной дороги южнее оказались в руках белой гвардии; имелись сведения о появлении белой гвардии у Вильманстранда.

Оберквартирмейстер 42.
Комиссар армкома 42.

ЦГАОР, ф. 3396, д. № 1, лл. 41-42.